

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési ára:
Negyedévre 2 pengő

Száma: 20 fillér.

Szerkesztőség 107, kiadói hivatali telefon sz. 67.

Visszatérünk!

Egy-egy nemzet, mindig akkor mutatja meg igazi nagyságát, amikor emelt fejjel s elhivatottságába vetett törhetetlen hittel áll szembe minden sorsesapás ellen. Mi lett volna a magyarsággal is, ha Trianon után elveszítette volna a önmagába vetett hitét és európai elhivatottságát.

A hit és elhivatottság vezette a magyarságot is oda, ahol jelenleg áll. Ez a hit, ez a meggyőződés nyilvánult meg Olaszország nagy ünnepén is, amely pedig éppen Tunisz és Bizerta elestével esett össze. A nemzeti öntudat és elhivatottság csendül ki azokból a sorokból, amit Virginio Gayda ír az Olasz-nemzet nagy ünnepén.

„Nem volnánk méltók önmagunkhoz, ha elhallgatnánk, hogy éppen most, Tunisz és Bizerta elvesztésének napján van hét éve annak, hogy Mussolini megalapította az Imperot. Nem volnánk méltók önmagunkhoz, ha egyszerre szégyelnénk ezt a dátumot s nem ünnepelnénk meg olyan fénnel mint a múltban is.”

Mennyi hősi áldozatot költött az olasz néptől, hogy Afrika homokjából virágzó gyarmatbirodalmat alapított, amellyel példát mutatott a modern gyarmatosító politikának. S most éppen az évforduló napján mindez átmenetileg elveszett az olasz nemzet számára. Ezt az Imperót védte az olasz katona a szövetséges német katonákkal együtt lehetetlen teljesítmények közepette. — olyan túlerővel szemben, amellyel szemben csakis az olasz katona állhatott szemben hónapokon keresztül, amely tudja, hogy egy nemzet nagy hivatásáért küzdött a sivatag homokján.

S míg az immár a kis felszigetre szorult tengelyerők oroszlánként az utolsó töltényig küzdenek az immár kila-tástalan harcban, az olasz

nemzet ajkáról felelendül az eskü: Ritorneremo! Visszatérünk!

Az olasz nép szent esküt tett e napon, hogy minden erejével, tovább folytatja a harcot s visszatér Afrikába, onnan Olaszországot nem lehet véglegesen visszazoritani, mert ez nem volna sem igazságos, sem megvalósítható és főként nem volna elfogadható az olasz nemzet nagy hagyományaihoz.

Magyaros vendégszeretettel fogadta Mohács városa Nikolits Mihály Barany vármegye és Pécs szab. kir. város főispánját.

Napsugaras májusi vasárnapon május 9-én jött le Baranya vármegye új főispánja *Nikolits Mihály* Mohácsra, hogy személyesen ismerje meg a megyének Pécsen kívül egyedüli városát s közvetlen kapcsolatot találjon a város lakosságával.

A háborús idők nem alkalmasak nagyszabású ünnepek rendezésére s ennek dacára ez a nap mégis meghitt, bensőséges ünnepe volt a városnak. Falai között üdvözölte azt a férfit, aki fiatalos lendülettel párosult nagy tudásával, szerény, bizalmat keltő modorával és barátságos közvetlenségével egy csapásra meghódította mindazokat, akiknek módjuk volt vele szemtől-szembe a nap során érintkezésbe lépni. Megnyitlak előtte a szívek, mert az a mód, ahogy a maga közvetlenségével mindenütt kereste az érintkezést, akár a város vezető-retegével, akár az iparosokkal, földművesekkel csakis ezt vált-hatta ki s ha mindenütt érkezésekor egyes körökben tisztelet nyilvánult meg a megye főispáni tisztségét viselő személy iránt, úgy távozásakor a mindenütt felhangzó lelkes éljenzés és élte-tés az embernek, a segíteni akaró jóbarátnak szólt. Igen mi, akik figyelemmel végigkísértük egész napi útját, ezt láttuk s ezért volt nagy ünnepe a városnak, mert a szemek csillogásában, a kezek kemény összeszorításában egy fiatal munkás szív és lélek megnyilatkozásában elvetette azt a magot, amely a bizalmon, az egymás iránti megbecsülésben és szívós akarásban, nem a szavak tömkelegében, hanem a tettek építő munkájában látja a nemzet jobb jövőjének kimunkálását.

A csapások erősítik a nemzetet s az olasz nép ez évfordulón az őt ért csapás fájdalomának tisztítóüzében még jobban császára és vezére mellé állt s ezzel a tuniszi események a harcnak egy epizódjává zsugorodtak csak, amely az immár egy hatalmas erőddé kiépített Európa háborújában a végző győzelem kivívásában semmit sem változtatnak.

Délelőtt 11 órakor érkezett *Nikolits Mihály* főispán a városháza elé, *vitész dr. Horvát István* Baranya vármegye alispánja és *Stitz János* országgyűlési képviselő társaságában. *Dr. Kocsis Béla* m. kir. rendőrtanácsos, mint a mohácsi rendőrkapitányság vezetőjének jelentkezése után a városháza polgármesteri szobájában *vitész Szönyi Alajos* polgármester tisztviselőkarának élén köszöntötte a város vendégét.

— Köszöntöm Méltóságodat — mondotta — mint feljabbvalót, mint a szomszéd törvényhatóság értékét, köszönöm, hogy látogatása alkalmából e város küzdelmeit feltárhatom. Ez a város a magyarság egyik déli védbástyája s mindig keményen állta az idők viharát és állja a jövőben is, mert nemcsak a múlt szomorú emlékeinek, hanem a jövő ígére-tének is hordozója. A magyar sors nem az Alföld búzáat ringató lankáin, hanem az északi és déli végeken fog eldőlni s ezt a harcot Mohács népe vállalja, mint ahogy vállalta a múltban is és ehhez a harchoz kérem Méltóságod s személyén keresztül a magyar királyi kormány segítségét s ebben a szellemben kérem fogadja a város tisztviselőkarának a jelenlegi háborús időkben felfokozott és felelősségteljesebb munkáját.

Nikolits Mihály válaszában megköszönve a hozzá intézett meleg szavakat, hangsúlyozta, hogy mint tisztviselő maga is ismeri a tisztviselő-társadalom minden gondját és baját s a mai nehéz időkben különösen nem szabad a tisztviselőnek gyengeséget mutatnia, amely gyengeség főleg a széthúzásban nyilvánulhat meg. Ha megvan az egység,

megvan az erő is. Az a tisztviselő aki elvégzi a reászabott kötelességét, mindenkor számíthat bizalmára és támogatására.

A tisztviselők bemutatása után szívélyesen elbeszélgetett velük s részletesen érdeklődött a város közeletési helyzetéről, amiről *dr. Muszti István* előadó részletesen tájékoztatta a főispánt.

Majd a mohácsi főszo-lgabírói hivatal tisztviselőkarát fogadta. *Horvát Miklós* főszo-lgabíró üdvözlésében meleg szeretettel köszöntötte tisztviselőtársai nevében, akik mint országmozgósítási kormánybiztosi tevékenysége alatt megtanulták már tisztelni és szeretni s a jövőben is felajánlják hűségüket és tevékeny együtt-működésüket.

Az üdvözlő szavakat örömmel és köszönettel fogadta *Nikolits* főispán s biztosította a főbírói hivatal tisztviselőkarát, hogy főispáni működésében is ebben a szellemben kíván együttműködni a mohácsi járás irányítóival.

12 órakor a Mohácsi Iparosok Olvasókörébe látogatott el a főispán *ltt Gasparich József* központi vármegyei főtitkár, *dr. Horváth Lajos* Mép. vál. ker. elnök, *dr. Kontra Miklós* Mép. városi vezető és *dr. Szkladányi László* Mép. vál. ker. titkár üdvözölték a vendégeket, míg az Iparoskör folyosóján *Páncsits Márk* elnök választmánya élén üdvözölte.

— Magyaros vendégszeretettel köszöntöm Méltóságodat körünkben s biztosíthatom, hogy nagy munkájában e kör minden tagjára mindenkor számíthat. Isten hozta.

— Köszönöm a hozzám intézett szavakat — mondotta a főispán. — Pécsi öt éves főispáni működésem alatt a pécsi iparosok megbízható embereim voltak s ezért nagy örömmel jöttem Önök közé.

Majd a választmányi tagok bemutatása után a tagok nagy éljenzése között lépett a kör nagylemébe, ahol azután úgy az iparosok, mint a Baross Szövetség kereskedő tagjaival folytatott szívélyes hangú beszélgetést az anyagellátás, árukérdésről s mindazokról a nehézségekről, amik ma általában úgy az ipar, mint a kereskedelem kísérői.

1 órakor a Nemzeti Kaszinóban *Horvát Miklós* elnök üdvözölte a város vendégét, ahol a Kaszinó választmányának bemutatása után azokkal szíves közvetlenséggel elbeszélgetett.

2 órakor a Duna partra látogatott el, ahol *vitész Szönyi Alajos* polgármester ismertette a téli-kikötő, valamint a közúti hid

terveit s ezekkel összefüggő kérdéseket, amiket a legnagyobb figyelemmel és érdeklődéssel hallgatott végig és úgy éreztük, hogy e kérdésekben Mohács városa egy tárgyilagosan gondolkodó támogatóra talált.

3 órákor a Földművesek Olvasókörében Molnár Pál alelnök üdvözölte közvetlen szavakkal Nikoits főispánt, aki megköszönte a közvetlen szavakat, hangsúlyozta, hogy örömmel jött közük azzal, hogy megismerje a város gazdaságát s velük elbeszélgesen azokról a problémákról, amik ma a háborús gazdaságnak fontos tényezői. Barátságos eszmecsere keretében különösen a mohácsi tagosítás körüli immár sok éves bizonytalanság, a textilárak és a termények közötti indokolatlan árkülönbség s az új terménybeszolgáltatással kapcsolatos kérdésekre vonatkozó panaszokat hallgatta meg nagy figyelemmel s kijelentette, hogy a tagosítással kapcsolatban haladéktalanul intézkedni fog a késedelem okának kiküszöböléséért.

4 órákor a Polgárok Olvasókörében Faragó Gábor elnök köszöntötte a főispánt.

A honvédelem, a mezőgazdaság frontjának egyik szerény hajlékában köszöntöm Méltóságodat — mondotta — magyaros verdégszeretettel s kérem érezze jól magát körülünkben.

Köszönöm a hozzám intézett szíves szavakat — mondotta a főispán — örömmel és szeretettel jöttem Önök közé s hiszem, hogy bizalommal lesznek hozzám.

Majd barátságos, közvetlen hangulatban ismerlették a megjelentek a kör székházának megnagyobbtítására vonatkozó terveket s ehhez szükséges kormánysegély kiutalásában kérték a főispán támogatását. Majd ismertették azokat a károkat, ami a gazdaságadalmat éri a tagosításnak immáron hatodik éve húzódo befizetlensége miatt, amely ha 1943 őszére nem nyer legalább kihatást, az 1944 évi termés-kilátásokra nézve katasztrófális lehet.

Szívélyes búcsú után a gimnáziumot tekintette meg a főispán. A gyönyörű barokk épület, a fiatal intézet máris gazdag berendezése, modern tornaterme nagyon megnyerték tetszését s Hites Ferenc igazgatónak elismerését fejezte ki a látottak felett. Majd a sportpályán keresztül, ahol éppen a mohácsi gimnázisták és a majsai leventék közötti futbalmérkőzés zajlott le, a Leventetothont tekintette meg s annak hatalmas méretei igen nagy tetszést váltottak ki a vendégekből.

4 órákor a kat. Legényegyletben Tihanyi János apát-plébános elnök köszöntötte a város vendéget.

Szeretettel köszöntöm abban a hajlékban, ahol 52 év óta az iparos ifjúságnak keresztény és nemzeti szellemben való nevelése folyik, amely munka a nemzetiségi vidékről származó iparos ifjúságnak a nemzeti eszme szolgálatába való állítása ma különösen fontos.

Amikor köszönetet mondok a hozzám intézett szavakért — mondotta a főispán — le kell tegyem azt, hogy a pécsi tegényegylet munkáját is mindig

figyelemmel kísérem s így tudom, hogy a Legényegyletek munkája milyen értékes s ezért örömmel jöttem Önök közé és kérem továbbra is Önöket, hogy álljanak lelkesedéssel az iparos ifjúság nevelésének élén.

Majd megtekintette a Legényegylet szép termeit s a meglepetéssel szívélyesen elbeszélgetett, melynek keretében Tihanyi János elnök meghívta az évben tartandó 50 éves jubileumra.

Az egyletből a fogadalmi templomba látogatott el a főispán s annak monumentalitása, a gyönyörű mozaik ablakok és a keresztelő kápolna mély benyomást tettek rá.

1/5 órákor a Mohácsi Sokacok Magyar Olvasókörében Pétery Károly elnök köszöntötte a város vendéget.

Köszöntöm — mondotta — Méltóságodat a magyarság jó és balsorsában mindig együttlévő mohácsi sokacok hajlékában őszinte szeretettel és megbecsüléssel.

Nikoits főispán megköszönte a hozzáintézett szavakat, hangsúlyozta, hogy mai látogatása egyik legfontosabb pontjának tekinti, hogy személyes ismereteket köthet a mindig nemzethű mohácsi sokacok itt megjelent tagjaival. Majd barátságos eszmecsereben asztalról-asztalra járva nagy figyelemmel hallgatta azokat a problémákat, amelyek különösen a tagosítás késedelme, a terményárak és textilárak közötti indokolatlan különbség, a jószágigénybevételénél mutatkozó indokolatlan alacsony árakban mutatkoznak. Elismeréséi fejezte ki a mezőgazdasági gépek beszerzésére és annak használatára alakult Szövetkezeti működését illetően. Kedvesen elbeszélgetett a frontról már hazatért honvédekkel. S távozáskor zúgó éljen zéssel adóztak a megjelentek annak a szívéllyességnek és közvetlenségnek, ahogy velük Nikoits főispán s Horvát alispán beszélgettek.

S ezzel a programot véget ért. Nikoits Mihály és kísérete szíves búcsút véve vendégaitól biztosította őket, hogy a legjobb benyomásokkal távozik Mohácsról s hiszi, hogy ez a nap, mely nagy bensőségével és bizalmával feltárta egy magyar város értékeit és küzdelmeit, elindítja lesz termékeny együttműködésnek s amely kell, hogy meghozza a maga értékes gyümölcsét.

A gimnázium első saját nevelésű diákjai elbúcsúztak az alma matertől.

Az áldást hozó májusi eső csöndesen esik, amikor felzúg 38 diák és diáklány ajkán az ősi diákbusca dallama; ballag már a vendégek... Ünneplő díszbe öltözött nyolcadikosok vonultak lassan a meghatott lelkű szülők és nevelők sorfala között végig a folyósón, a régi falak mentén, hogy jelképesen is búcsút vegyenek sok boldog és vidám nap emlékeitől, amit úgy hívunk, hogy diákélet. A VIII. osztály képe teljesen átalakult, a sok szurkolás, tanítás színhelye inkább ragyogóan feldíszített bálteremhez hasonlít; mindenütt virág, a fekete táblán pedig még

vakit az írás szép kalligrafikus betűvel: Isten veletek! A menyegyzeten piros és zöld papírfüzérek, az agyonfaragott padokon fehér virág, az ajtó köröskörül zöld lombbal díszítve. A lépcsőkörlát, a fali képek, az iskola hősi halottjának Köszl Arisztidnek zöld lombokkal feldíszített arcképe, a leányszoba, tele virággal mind-mind bucsúzik az iskola első neveltjeitől, akik a gimnázium alapítási évétől kezdve végig ebben az intézetben végezték tanulmányaikat. És most ime elérkezett diákéletük utolsó napja is, a búcsú ünnepélyes pillanata s a gondtalan diákszíveket egyszerre megfájdítja egy ismeretlen érzés; az élet legtragikusabb érzése; a múlttá vált jelen, a visszavonhatatlanná lett és megmáshíthatatlan valóság; az élet egy szakasza, talán a legboldogabb örökre lezárult.

A ballagók közben elérkeznek végpontjukhoz, a tornaterembe, s kezdetét veszi az ünnepélyes búcsúzás. Az énekkar ajkán felharsan a magyar imádság, a maturanusok négyszöge megmerevedik, az intézet zászlaja meghajlik. Majd Hites Ferenc igazgató lép az emelvényre. Búcsút vesz a VIII. osztálytól. Jól esett látnia — mondja beszéde során — hogy azok, akik előre mennek, meg tudtak állni egy pillanatra, hogy visszanezzenek arra, aki életét áldozta a becsület mezején. Csak az a nemzet boldog, amelynek ifjúsága kegyelettel tud gondolni hősi fiaira. Most, hogy kilépnek az életbe, nem frázis az, ha azt mondjuk, hogy az életbe lépnek, még pedig a viharos életbe az iskola csöndes, védő szárnyai alól. Ebbe a viharos életbe most kiengedi fiókait az alma mater s áldást kér rájuk, hogy az iskola falai között tanultakat becsülettel áldozhassák a haza szolgálatába. A maturanusok nevében Apáti Attila búcsúzott iskolatársaitól és tanáraitól. Hangulatos beszédeben lélekben végigvonult a multon. Nyolc küzdelmes év sok sok vidám és néha szomorú emléketől, egy kicsit a gondtalanságtól, egy kicsit az örömtől, az idealizmustól az ifjúságtól, s e sok minden édesbűs színhelyétől; az iskolától. Köszönetet mond az igazgató urnak, a tanári kar minden tagjának buzgó, megértő fáradozásaiért. Ha a tőlük kapott sok-sok tudás el is kopik, az amit a lelkükből öntöttek a diákszívekbe örökké ott marad s él, hogy éltesen. Különösen sok köszönet illeti szeretett osztályfőnöküket, aki megtanította őket a legnagyobb emberi erényre; a szeretetre. Hosszú évek alatt szétszórtta a szívét; mindenkinek jutott belőle, s most szétszélednek diákjai és széthordják a szívét.

Búcsút kell venni a zászlótól is. Átadjuk a zászlót — mondotta — amely ezer év alatt oly sokszor egybeforrta a harccal. Mert nekünk mindig harcolni kellett, magyar vérnek mindig jó piaca volt, de ára soha. Ellenség is akad még mindig, ha más nem hát jó volt a magyar testvér is. Nálunk, ha kissé megforgatjuk a földet régi kincsek és templomok romjai mellett hősök lábszárcsontjai, bezuozott koponyák kerülnek napvilágra. Mert meghalni, mindig

tudtak a magyarok... Furcsa, keserű érzés szorítja össze szívünket, szeretnénk még sokat elmondani a vidám, bolondos, de mindenkor kedves diákemlékekről s csak fejünket lehajlítjuk, hogy emlékezzünk... Emlekezzünk és temessünk... Meghaltott csendben lépett a dobogóra Urkövi József maturanus és elszavalta e nap alkalmi ódját: Búcsúznak tőled öreg iskola. Azután dr. Simon Vendel osztályfőnök mondott néhány kedves szót volt diákjaihoz, akiket nyolc év minden akadályán szeretettel átvezetett a középiskola végállomásáig; az érettségig. Az ünnepély végén felzúgott minden jelenlévő ajkán a Magyar Híszkegy.

Meghalt Pavkovits Antal városgazda.

Pavkovits Antal Pál városgazda május hó 8-án reggel 8 órákor hosszas szenvedés után elhunyt. Pavkovits Antal már a nagyközség idejében, majd a világháborút követő szerb megszállás alatt és utána a városi alakulás óta értékes munkájával mindenkor buzgó, odaadó szorgalmával, szerzeteljes egyéniségével izzó hazafias magyar érzésű lelkével osztatlan megbecsülést vívott ki magának.

A város tisztviselőkarának mindenkor megértő, legjobb tisztviselőtagja volt. Fáradszón munkásságával a város érdekében előmozdításában érte őt a betegség, melynek tartalma alatt is odaadón teljesítette kötelességét, míg csak a halál el nem ragadta őt örthelyéről. Temetése igen nagy részvét mellett május hó 10-én volt délután 4 órákor.

Sírja felett Pétery Károly, ny. igazgató-tanító, mint a Mohácsi Sokacok Magyar Olvasókörének, amelynek az elhunyt évek óta alelnöke volt — elnöke mondott búcsúbeszédet.

Ismét temetünk — mondotta — ezuttal a munkafrontjának hősi halottját temetjük, mert Pavkovits Antal a munka embere volt s a Kör életében a hid szerepét töltötte be a fiatalság és az öregek között, mert szeretetreméltóságával és tetteiben megnyilvánuló munkásságával és áldozatkészségével mindenkori példát mutatott öregek és fiatalnak egyaránt.

Sírjára Mohács városa, a város tisztviselőkara, a Mohácsi Sokacok Magyar Olvasóköre, a Margittaszegeti Armentesítő Társulat és a Sokac rév helyezték el koszorúkat, a család és hozzátartozók koszorúin kívüli

— Szombaton lesz a ronggyűjtés. Hirt adtnak arról, hogy a közeljövőben leventék fogják ellátni a ronggyűjtést s kértük a város közönségét, főleg a háziasszonyokat, hogy háztartásukban található és nélkülözhető rongyokat és textil hulladékokat készítsék elő. A leventeparancsnokság közli, hogy a városban a ronggyűjtést szombaton május hó 15-én d. u. 6 órakor kezd meg. A leventék elfognak látogatni minden házba. A rongyok összegyűjtésére szolgáló zsákokat és kosarakat a leventék hozzák magukkal. Ne feledjék a ronggyűjtés is honvédelem.

Mire kell ügyelni a kiütéses tifusszal kapcsolatban?

(Folytatás.)

Tetümentesítés.

A fürdés a test megtisztítására szükséges, de a szappan és árdóvíz mechanikus hatására a serkék nem távolíthatók el a közönséges szappannak pusztító hatása nincs, így a tetvek és serkék előlészéről gondoskodni kell. Leginkább megfelelő erre a 2% krezolt és 5% petrolumot tartalmazó káliszappan, az úgynevezett krezolos tisztítószappan. Petroleum olaj azonos arányú keverékével, vagy terpentinnel is bekenhetjük a testet. Beszappanozás, vagy bekenés után 10—30 perc múlva melegvízzel kell lemosani. Az elfolyó árdóvíz sorsát figyelemmel kell kísérni, különösen, ha a test bekenése sem történt volna meg, mivel a vízzel elsodort tetvek életképesek lehetnek. Legalkalmasabb fürdő a zuhany, előre megkevert melegvízzel. Egy személyre 19—20 liter víz lehet számítani. Fürdés után célszerű az ellenőrző vizsgálat.

60 fokos hőmérséklet egy másodperc alatt elpusztítja a tetűt és serkét, ha buvóhelyére behatolhat. Ruhanevel tetümentesítésére legalkalmasabb a száraz hő, a meleg levegő. Az áramló meleg levegő behatása gyors, az álló levegőé lassú. Az áramló száraz hő meleg behatása függ attól, hogy a ruha szárazon és igen lazán felakasztva, elhelyezve kerüljön a száraz melegbe. Annyi ideig kell bent tartani, míg a szükséges hő a ruha belsejébe mindenütt behatol 75 fokos hőmérsékletű áramló meleg levegő a lazán behelyezett ruhába 10—15 perc alatt hatol be. Gyakorlatilag a tetümentesítéshez 100—120 fokos hőmérséklet és egy óra behatás idő szükséges. A megre vigyázni kell, mert 140 foknál nagyobb meleg már pörköli a ruhát és papirt és így a tárgyak hőmérsékleténél meggyulladhatnak. Jól alkalmazott száraz hő semmiféle száraz anyagnak nem árt. Nedves bőrt, vagy viaszos holmit ne rakjunk be. A gőzfertőtlenítésnél áramló nedves gőzt használunk, gőzfertőtlenítőt azonban csak hozzáértő embernek szabad kezelni. Melegvízbe (60 fok) a tetű és serkéje egy másodperc alatt elpusztul. Legjobb tehát minden mosható fehérneműt 70 fokos, vagy ennél melegebb vízbe legalább 5 percre beáztatni Gyapjú holmit lehetőleg csak 55 fokos vízbe áztassunk be 10 percre. Forró vízzel butorokat, ágat, padlót, falat lehet tetümentesíteni. Ózkkamrában is lehet ruhanevel tetümentesíteni. Lakás tetümentesítésére is alkalmas a gáz. Erre a célra kéndioxidot és clánhidrogént lehet felhasználni. Ezeket azonban csak erre feljogosított engedélyes végezhet.

A tetvek lezárt lakásban nyáron két hét alatt elpusztulnak, abban az esetben, hogyha ember a szobában nem tartozkodik. Értéktelen anyagot, piszkos ágyszalmát legjobb elégetni. Még a gondos tetümentesítés eredménye sem mindig tökéletes. Tetümentesítés eredménye sem mindig tökéletes. Tetümentesítés után

ismételt ellenőrzést kell gyakorolni. Megkönnyíti a helyzetet a tisztaságra hajlamos emberek felvilágosítása. A tisztaságra nem hajlamos emberek (cigányok, csavargók) szigorúan ellenőrizni kell.

Házi módszernek a ruháznak vasalással és melegvízzel való tetümentesítését ajánljuk. Az alsóruha gyakori váltása és a fürdés annyira megtizedeli a tetveket, hogy ez egymagában is eredményre vezet. A fej tisztántartására megfelelő a gyakori fejmosás és fésülés meleg ecetes fésűvel. A rövid haj viszonylagos védelmet nyújt.

Dr. Hal József

m. kir. tisztifőorvos

(vége)

A sakk az elme sportja!

— **Szent János körmet.** Nepomuki szt. János napja ez évben vasárnapra esik, miéрт a belvárosi plébánia közli, hogy a körmenet a belvárosi templomból reggel 7 órakor indul. A körmenet után tartják meg a belvárosi templomban a szokásos sokác szentmisét. Szombaton, előtte való este a kiránia 7 órakor a szobornál lesz.

— **Kitüntetés.** A Kormányzó az 1941 évi árvíz alkalmával végzett kiváló és példás magatartásáért a hazáért hősi halált halt *ifj. Hainess Elemér* oklevelt tengerész géptisztnek a magyar Vöröskereszt érdemérmét adományozta.

A Kormányzó az ellenség előtt a keleti hadszíntéren tanúsított bátor és példás magatartásáért *Perger Ferenc* hdp. őrmester dunaszekcsői lakosnak a Magyar kis ezüst vitézségi érmét adományozta.

— **Mestervizsgák.** 1943 év első negyedében a mestervizsgát sikerrel tették le *Bakó Ferenc, Bencze Gyula, Brenner István, Szorgos Antal, Warga István,* a sütőiparból, *Balogh Károly* a cukrász iparból, *Kovács István* a kosárfonó iparból, *Haramza Mátyás* a műszerész iparból mohácsi lakosok, és *Albrecht János* babarci lakós a molnár iparból

— **Irodalmi ünnepség a színházban.** A városi gimnázium Kisfaludy Károly Önképzőkörre ez évben is megrendezi immár hagyományos nyilvános irodalmi ünnepségét. Az ünnepségben mely május 16-án, vasárnap d. u. 6 órai kezdettel kerül a színházba lebonyolításra a Színpartoló Egyesület zenekara is bekapcsolódik. A gazdag és élvezetes műsoron előadások, ének, zene-számok, szavaltatok szerepelnek. Az ünnepség a népi gondolat jegyében áll s külön érdekessége *Kákonyi István* Kalot titkár előadása: *Az ifjuság és a népiség címmel.* Az ünnepség iránt már igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. Pénztárvnyítás vasárnap d. e. 11—12-ig. D. u. 4 órától a színházban.

— **Államsegély a gimnázium-nak.** A m. kir. vallás és közoktatásügyi minisztérium 1943 évi költségvetésébe, mint értesülünk a mohácsi gimnázium összes tanárai fizetésének 80 os államsegélye nyert felvételt, ami már igen jelentős államsegély lesz a városi gimnázium részére.

— **Gabonaszelvény elszámolása.** Mindazok a gazdálkodók, akik 1942. évben gabonaszelvény elszámolásra (konvenció, cseléd, kegydíj életjáradék stb.) kenyérgabont hagytak vissza a cséplési ellenőrtök kötelesek folyó évi május 15—23 a között e gabonáról elszámolni, akár kapnak a közlemezési hivaltól idézést, akár nem. Az elszámolásra a gabonaapot, kenyérgabonajegyeket, váltószelvényeket és igazoló lapokat el kell hozni.

— **Vágómarhák igénybevétele.** A közlemezési hivatal közli, hogy *Piukovich Áron* kijelölt kereskedő által átvett marhák május hó 10-től a mérlegelési sulyal az 1043—44 évi termésbeszolgáltatási kötelezettségbe a közlemezési miniszter által megállapított egységbe beszámíttatnak. Ezért a vételi jegyet mindenki őrizze meg s a hatóságnak mutassa be. Azok, akik június közepéig halasztást kaptak a marhák leszállítására ezen halasztás május hó 24 napjáig korlátozódik, vagyis ezen napig meg kell történni a leszállításnak azok részéről is, akik június közepéig kaptak halasztást. Írásbeli felszólítás nélkül nem köteles a gazda az igénybevett marhát leszállítani.

— **Közlemezési hivatal a MFTR épületében.** Mint értesítünk Mohács m. város polgármesterének sikerült megállapodást kötnie a Magyar Királyi Folyam és Tengerhajózási Rt-vel az épületében elhelyezve volt fővánhivatali helyiségeinek bérletére nézve. E helyiségekben a városi közlemezési hivatalnak egy része nyer majd elhelyezést

— **Cukorrépa termelői figyelmébe.** Azok a gazdálkodók, akik folyó évben cukorrépa termelni kötelesek, abban az esetben, ha a cukorrépa bármilyen oknál fogva egészben, vagy részben elpusztult volna kötelesek a terület újból cukorrépával bevetni és az összes munkálatokat kellő időben elvégezni. Cukorrépa magot az a gyár köteles adni a gazdálkodónak, amelyikkel termelési szerződést kötött.

— **Kultuszminiszteri államsegély.** A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter a mohácsi iparostanonciskola eddigi 1000 P-ös államsegélyét 1943 évre 3300 P-re emelte fel. Együttal értesítette a minisztérium a város polgármesterét, hogy az iparos és kereskedelmi tanonciskola tanerőinek óradíjait felemeli.

— **Új tábort postaszámok.** Május 15-től kezdődően a jelenlegi 5 számból álló tábort postaszám (pl. 216/10) helyett az egyes katonai alakulatok egy nagy betűből és három számjegyből álló tábort postaszámot kapnak (pl. B. 389) Az érdekeltek kérjék hozzátartozójuktól az új tábort postaszám közlését, mert a régi tábort postai számra címzett küldeményeket a postahivatalok csak május hó végéig veszik fel.

— **Pénzbüntetések árdragításáról.** A mohácsi kir. járásbíró-ság, mint büntetőbíró-ság árdragító visszaélés vétsége miatt a következő ítéleteket hozta: Özv. Gyuricza Istvánné szül. Mózes Julianna földműves, dunaszekcsői lakost jogerősen 50 P pénzbüntetésre és 100 P vagyoni elégtétel megfizetésére ítélte. Walter Károly napszámos hercegtóttosi lakost jogerősen 30 P pénzbüntetésre és 5 P 70 f büntjelpenz elkobzására, Reinspach János kereskedő, lipői lakost jogerősen 50 P pénzbüntetésre, Heréb János napszámos, mohácsi lakost jogerősen 40 P, Tóth Fábriáné szül. Kókai Teréz háztartásbeli kölkei lakost jogerősen 450 P, Titz Adám földműves, kölkei lakost 200 P, Gerber Henrik napszámos, kölkei lakost 250 P, Kovácska József földműves, kölkei lakost 150 P, Bogdán Ferencné sz. Tóth Ilona háztartásbeli, kölkei lakost 50 P, Lovák Mátyásné sz. Pávkovics Mária földműves neje, mohácsi lakost 60 P, Grenzer Jánosné sz. Kaiser Mária szabó neje, cselegörcsönyi lakost 50 P, Csontos Béla napszámost dunaszekcsői lakost 30 P, Kersity Jánosné sz. Vidák Mária házt., mohácsi lakost 30 P, Kozári András napszámos, dunaszekcsői lakost 25 P, Béregi Lukács napszámos, mohácsi lakost 40 P, Lengi Ferenc földműves, somberki lakost 460 P, Németh Józsefné sz. Hovanecz Ilona földműves neje, kölkei lakost 60 P, Varga György péksegéd, mohácsi lakost 150 P, Özv. Tadic Istvánné sz. Balázs Teréz földműves, mohácsi lakost 40 P, pénzbüntetésre ítélte jogerősen.

— **Milyen ruhát lehet vásárolni?** A Közlemezési miniszter rendelete szerint január 1 és december 31-e közötti időben textil árukból vásárláskönyvbe való bejegyzés mellett ezentul csak a következő mennyiség vásárolható: felöltő vagy kabát (ballon, vihar, és esőkabát kivételével) férfi 1, nő 1, gyermek 2—14 éves korig 1, Felsőruha gyapjúipari jellegű szövetből, pamut, len és kenderipari jellegű férfi felsőruházati anyagból: férfi 2, nő 1, gyermek 2—14 éves korig 1, Felsőruha egyéb anyagból (műselyem stb) nő 2, gyermek 2—14 éves korig 2, védőmunkaruha (overáll, munkakötény) férfi 2, nő 2, gyermek 2-14 éves korig 1, Alsóruha (ing, nadrág, kombiné) a kötött, hurkolt anyagok kivételével: férfi 2, nő 2, gyermek 2—14 éves korig 2 Női harisnya műselyem műszálból, vagy ezek keverékéből: nő 9, egyéb harisnya (zokni) a boka fix kivételével férfi 6, nő 3, gyermek 2—14 éves korig 6 — A fogyasztók ezek helyett a kész ruházati cikkek helyett megfelelő anyagból beszerezheti ezek elkészítéséhez szükséges anyagot is. A megjelölt mennyiségből több készruházati cikket azonban az iparos a vevő által hozott anyagból sem készíthet. — Annak a fogyasztónak, aki valamely textil áruból a megszabott mennyiséget már beszerezte, ilyen textilárut kiszolgáltatni, illetve hozott anyagból készíteni nem szabad.

HURDÉSEN a Mohácsi Hírlapban.

Papirtakarékoskodás az iskolában. A kultuszminister rendeletben felhívta az iskola igazgatókat, intézkedjenek, hogy a tanulók a papírral való takarékoskodás céljából elsősorban az előző évi füzetekben tisztán maradt lapokat használhatják fel. A rajzlapokat pedig kettévágva használják és mindkétoldalán rajzoljanak, illetve fessenek. A megtelt füzeteket, rajzlapokat iskolánként össze kell gyűjteni papiroshulladékként értékesíteni kell, a befolyó összegből pedig a szegénysorsú tanulók számára kell új füzeteket vásárolni.

Gazdálkodók figyelmébe. A Földművelésügyi minister rendelete értelmében a be nem érett gabonát, u. n. be nem érett zöld búzát, rozsot, kétszerest, zabot lekaszálni, vagy bármilyen más módon a földtől elválasztani, vagy legeltetés útján takarmányozásra felhasználni nem szabad.

Fűzfatermelők figyelmébe. Mindazok a birtokosok, akiknek birtokában 1943. évi május hó 8-án 4 ürméteri meghaladó mennyiségű 4 cm.-nél vastagabb átmérőjű fűz gömbfa, dorongfa, hasábfá van, köteles a kérget lehantolni, mégpedig a múlt év szeptember hó 1. napjától kitermelt tűzfáról május hó 25-ig. Az ezután kitermelésre kerülő fűzfáról pedig 1943. évi július hó 15-ig. A rendelet hatályba lépésének napján tehát május hó 8-án meglévő fűzfamennyiséget május hó 16-ig, az ezután kitermelt fűzfamennyiséget pedig a kitermelés befejeztétől számított 8 nap alatt köteles a birtokos a Magyar Bőripari Nyersanyagbeszerző és Elosztó R. T.-nek (Budapest, IV., Thür István u. 4. sz.) bejelenteni. A bejelentésnek tartalmaznia kell a bejelentő nevét, lakóhelyét, annak a helynek a legközelebbi megjelölését, ahol a hántolási kötelezettség alá eső fűzfamennyiség van továbbá a hántolási kötelezettség alá eső fűzfamennyiséget ürmeterenként. Az átvétel mázsánként kb. 22 P ért történik.

Gazdaközönség figyelmébe. A beszoállítás kötelezettségével kapcsolatban közli a város közellátási hivatala, hogy a haszonbérlet által a haszonbérbeadóknak természetben kiadott termények és termékek közül csak a kenyérgabona és a hizott sertés számítható be a beszoállítás kötelezettség teljesítésébe, de csak akkor mennyiségben, amennyi a haszonbérbeadót és a háztartáshoz tartozókat a finomliszt és kenyérjegyre, továbbá a zsirjegyre jogosultak fejadagja szerint egy évre megilleti, mindezek azonban csak akkor számíthatók be, ha a haszonbérlet igazolja, hogy a haszonbérbeadó az őt és családtagjait megillető finomliszt és kenyér, továbbá zsirfejadagjáról a kenyérgabona, illetve sertés átvételét követő egy évre lemondott. Ezt az igazolást a haszonbérbeadónak kell kérni és a haszonbérletnek megküldeni, illetve átadni, aki a közellátási hivatalnak bemutatni tartozik. Közli továbbá a hivatal, hogy a szántóföld termésében mutatkozó elemi kárt csak abban az esetben lehet figyelembe venni, ha a kár mérvét a pénzügygaz-

gatóság megállapította. Ezért felhívja a hivatal a gazdák figyelmét, hogy elemi kár esetén azt feltétlenül jelentsék be a földadónyilvántartó és a közellátási hivatalban. Végül közli a hivatal, hogy akik többet szolgáltattak be, mint amennyit előírtak jutalomban részesülnek és pedig minden 100 búzaegység után az elszámolás időpontjában métermázsánként érvényes hatósági búzaár egyharmadának megfelelő összegben. Mig azok, akik beszoállítás kötelezettségüknek eleget nem tesznek, minden hiányzó 100 búzaegység után az elszámolás idején érvényes hatósági búzaár háromszorosától nyolcszorosáig terjedő pénzbírsággal sújthatók

Szabad időben sakkozzál

Anyakönyvi bejegyzések 1943. május 7-től május 14-ig.

Születések: Huber Erzsébet, Városi László József, Alabert Erzsébet, Knittl Julianna, Princzhaus Erzsébet, Tóth József László, Leopold János, Schaffer Borbála, Molnár Irén, Pruckner Ferenc Reinhard, Balits Lajos, Müller Anna, Gaál Béla, Hehl Emma.

Házasságkötések: Gulyás János és Bárász Mária.

Halálozások: Asztalos József 54 éves, Kerpner Károly 42 éves, Mudlicz János 87 éves, Török Györgyné 81 éves, Pavkovits Antal 63 éves.

SPORT.

MTE-PVSK II. 3:1 (1:0)

Mohács I. b. vezette: Éberhardt.

Biztos győzelem.

Hatalmas nézőközönség előtt nem várt fölénytel biztos győzelmet aratott a hazai csapat. Sőt a számszerű eredmény még nem is fejezi ki hűven a két csapat közli különbséget. Hogy csak ilyen kis arányú mohácsi győzelem alakult ki annak a részint a jól és keményen szereplő pécsi védelem és a mohácsi csatárok kapu előtti határozatlansága. A játék képe mindkét félidőben azt mutatta, hogy az MTE az úr, a vezető a pályán, a pécsiek csak a játék utolsó 10 percében jöttek föl, máskülömben másodrangú szerepet játszottak. Szünet előtt az MTE fölényét a szél támogatására is lehetett írni, fordulást után azonban, már nem volt hátszél és mégis megmaradt a vezetés. Az MTE védelme bizto-

san állt a lábán, bár a bekapott gólt elkerülhették volna. A Halfsor igen jó volt. A csatársor halványabb volt. De viszont itt találjuk a mezőny legjobb emberét, Németet, aki rengeteget dolgozott ezen a mérkőzésen és jó játékaival hatalmas részt kér a győzelemből. Kockás igen nagy akarással játszott góljai ügyesek voltak.

A pécsiek nagy akarással és jó felkészültséggel váltak ki.

Az MTE kezdi a játékot és az első negyedórán folyton támadt, de sok a magas labda. A 20 percben jó támadás indul el, Kockás kapja a labdát és a kifutó kapus mellett gólt szerez 1:0 A 25 percben újra rugatna gólt, de közelről hibáz. Az MTE fölénye állandósul. A pécsiek szórványos, hosszú labdákkal elindított támadásai elhalnak a védők szilárd vonalán, a 42 percben Ruff szépen lő, a kapus mesterien véd.

Szünet után rögtön Ruff meghozná gólt, de közelről fölé emel. A 8 percben a pécsiek kezdenek 11 es! Ruff bomba lövése félmagasan jut a hálóba 2:0. A 13 percben újra gólt kap a PVSK. Kockás jól fut el a balszélen és lapos labdája hálót ér 3:0 Most a hazai védők kényelmeskednek több csere is történik. A 37 percben a jól cselező Lichtenstein öt lépésről szepit 3:1. A végén még Völgyesi rugatna gólt, de a kapus kezébe gurit.

Az MTE vasárnap Komión játszik bajnoki mérkőzést. Őszi eredmény 2:2 volt.

Mohácsi L. E. - Németbolyi L. E.: 1:1 (1:1) Németbolyi vezette: Megyeri. A bajnokság egyik legerősebb csapata ellen jól megállták helyüket leventéink. Az összes játékosok dicsőrelet érdemeinek nagy igyekezetükért.

Gimnázium-Majsi L. E. 8:0 (4:0) A diák csapatnak ismét könnyű győzelme volt.

Felöltszerkesztő:
DR SZKLADÁNYI LÁSZLÓ
Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR

Telefónelőfizetők névsora
kapható

FRIDRICH OSZKÁR
könyvkereskedésében.

Arany beváltás **FIGYELEM!** Ezüst beváltás

Órát, arany-ezüst ékszer a legolcsóbban vehet
TÖRT ARANYAT, ezüstöt a legrágóbban adhat el
PÁNCSITSNÁL
Mohács Ujváros háza.

Javítást, vesést gyorsan és olcsón személyesen készítek
Ugyanott a világhírű **Tungstam égő, osillár, rádió és villanszerelési anyag** kapható.

Fridrich Oszkár könyvnyomdája, Mohács.

Piaci árak: a szerdai heti piacon:

Buza	30.— P
Rozs	28.— P
Takarmányárpa	24.50 P
Sőrárpa	29.— 31.— P
Zab	27.— P
Morzsoló tengeri	22.90 P
Bab, fehér	60.20 P

Élősertés árak:

145 kg. vagy nehezebb l. r.	2.10 P
130 " " " l. r.	2.05 P
115 " " " l. r.	2.02 P
100 " " " l. r.	1.98 P
80 " v. neh. sonkasúlló	1.98 P
145 " vagy nehezebb ll. r.	1.92 P
145 " kevesebb ll. r.	1.86 P

Személyautófuvarozást vállal HUSZ ISTVÁN

béruautófuvarozó
Mohács. Telefon: 204

Ha el akar adni házat, földet, telket, szőlőt, malmot, birtokot, bérletet, bárhol is fekszik, jelentse be nálam. — Vétel és eladás sikeresen, szolidan és gyorsan közvetíték

STROBL JÁNOS

F. M. eng. ingatlan forg. irodája
Mohács, Bakács utca 23. szám.

Pályázati hirdetés.

Mohács megyei város iparos- és kereskedőtanonc iskolájának felügyelőbizottsága a következő 3 éves ciklusra a tanonciskolai állásokra pályázatot hirdet. — **Határidő folyó évi június hó 1-é.** Kellően felszerelt kérvények az iskola igazgatóságánál adandók be. Mohács, 1943. évi május 11.

Rubint József

F. N. előbb

Alsó-mezőben

egy hold föld eladó.
Bővebbet:

Baross u. 26. alatt.

Asztalos segédet

állandó munkára keres
Zeitvogel géppár

Sürgősen vennék egy jókarban lévő kombinált szobát.

Címét a kiadóba.

ÉRTESETÉS!
Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy **fértöltőnyöket** megrendelésre készítek, saját kitiűnő szöveteimből. Elsőrendű kidolgozás! Prima anyag! Szolid árak! Szíves pártfogást kérek!
Schätzl József szabómester
Szent István utca 33. szám.

NEMES KERTI

gyöngyvirág-tövek

E L A D Ó K.

Cím a kiadóhivatalban.

Tomory utca **ház eladó.**
23. számú

Érdeklődni lehet ugyanott.

Eladó föld

A Munkás utcában levő 1300 m²-es belsőség eladó, viszont a Felső-mezőben szántót keresek megvételre.

Cím megtudható: **dr Schmidt Miklós** ügyvédnél.

Bútorozott szoba

külön bejárattal, esetleg jó házi kosztal **KIADÓ.** Széchenyi-tér 13.